

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Efterfølger

SSF efterlyser en efterfølger for Kerstin Pauls som amtssekretær i Ejdersted og bestyrer for Skipperhuset i Tønning.

Unge

Unge, hvis familie flytter nordpå, kan som noget nyt færdiggøre deres skolegang på de danske skoler i Sydslesvig.

Sjælesorg

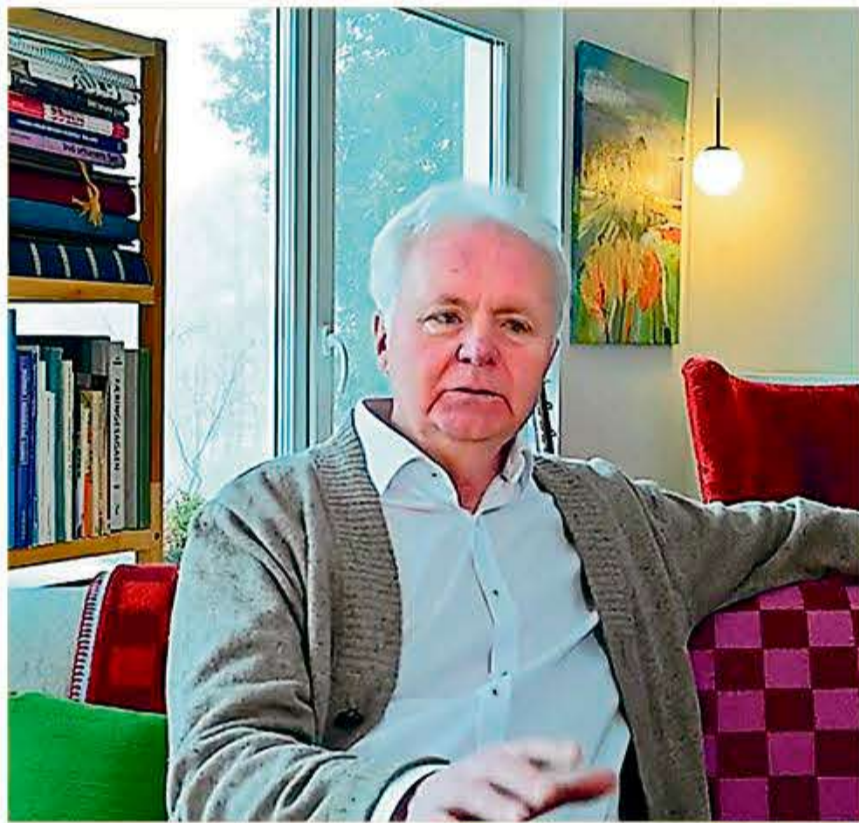
Pastor Henriette Heide Jørgensen skriver om emnet i en ny udgave af Dansk Kirke i Sydslesvigs kirkeside. (Ill.: folkekirken.dk)

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 3

FOREDRAG ONLINE

Ronald Risvig på YouTube. (Foto: SSF)

Humor og Evangelium

For nogle dage siden besøgte SdUs Matthias Runge og SSFs Rasmus Meyer Ronald Risvig, præst i Ugle Herred siden september 2020. I hans smukke hjem i Tarp danske kirke med den flotteste udsigt og besøg af mange fugle og endda et egern ude på terrassen optog de to et foredrag, som man nu kan hygge sig med derhjemme: "Humor og Evangelium". Humor har en forløsende kraft, som giver energi og gør det muligt at leve med de sider ved os selv og hinanden, som vi ikke umiddelbart er så stolte ved.

Ligesom humoren hjælper os til at kunne leve med det, der ikke kan gøres om og gøre det, der skal gøres. Sådan er det i den varme humor. Det er også her, vi ler med hinanden i stedet for at grine ad den anden. I den varme humor er vi ikke gennemskuet, men gennemlyst, af kærlighed. Således er den varme humor beslægtet med evangeliet – forløsende og frisættende. Så hvordan får vi fat i humoren og den i os?

Flere af de store danske humorister fra bl.a. Storm P. til Jørgen Ryg med flere hjælper os på vej til at kunne belyse den varme humor, ligesom TV-serien Matador er en skatkiste af forløsende og frisættende humor, hvor vi kan (gen)finde os selv. Som sagt: »Et foredrag der er lige til at grine af!«

OM RISVIG

Ronald Risvig (1953) er født og op-

vokset i Brande i en arbejderfamilie som den yngste af fem. Han medbringer ti års skolegang og har været blikkenslagerlærling, men en alvorlig arbejdsulykke kom på tværs, også for en lovende tid som fodboldspiller – målmand.

Efter højskoleophold i 1972-73 blev det til en butiksuddannelse, bygge- og bilsælger, HF og lærereksamen.

S senere kom der et ikke færdiggjort teologistudie til samt et virke som friskoleleder, skoleleder for oplysningsforbund, højskolelærer, vejleder og underviser for arbejdsledige, foredragsholder og forstander for "Højskolen En Bro Til Livet", en højskole for sindslidende – sideløbende med en uddannelse i gestaltterapi og sjælesorg. Risvig var præst i den grundtvigske valgmenighed Aulum-Vinding-Vind og skiftede som 60-årig til Ugle Herred i september 2020.

Han har udgivet »Nu-Næsten Og Kærligheden – 12 prædikener og en fortælling« og »Matador Og Kristendom – 24 fortællinger om vort liv«. Og en ny forventes klar medio september i år »Levende Stemmer – 12 begravelsesprædikener« – med illustrationer af kunstneren Britta Egebjerg.

Følg foredraget på <https://youtu.be/HYZLZ71U9IM>

God fornøjelse ønsker SSFs kulturafdeling.

VIDEO-FOREDRAG

Jens Ringberg er DRs politiske analytiker på radio, tv og dr.dk og følger derfor de politiske begivenheder på Christiansborg tæt. (Foto: Kim Dang Trøng)

Drama og dagligdag på Christiansborg

Sydslesvigsk Forening indbyder til video-foredrag – for tilmeldte – med journalist Jens Ringberg om "Drama og dagligdag på Christiansborg" onsdag den 17. marts kl. 19.

RINGSBERG

Jens Ringberg er født 1960 og vokset op i Vendsyssel. Han har været journalist siden 1987 og tilbragt det meste af sit arbejdsliv på Christiansborg. Ringberg var i 10 år ansat på dagbladet "Det Fri Aktuelt". Siden 1999 har han været ansat i DR. Jens Ringberg er DRs politiske analytiker på radio, tv og dr.dk og følger derfor de politiske begivenheder på Christiansborg tæt.

Han er medvært på det populære radioprogram "Slotsholmen på P1" og har dækket alle vigtige politiske begivenheder i tre årtier og kendt alle de centrale skikkelser i dansk politik.

Han har fulgt en række af de store sager, lige fra tamilsagen i begyndelsen af 1990'erne til de dramatiske opgør om magten i flere af de politiske partier gennem årene og de store kriser som striden om Muhammedtegningerne, krigen i Irak og Afghanistan samt corona-pandemien i 2020.

FOREDRAGET

Hans foredrag "Drama og dagligdag på Christiansborg" handler om livet på Christiansborg – slottet, der både er skueplads for de politiske dramaer, landets ledelse og daglig arbejdsplads for over 1000 mennesker. Det handler om de personer, der har præget Borgen og dansk politik i en omskiftelig menneskealder – hvem har gjort størst indtryk? Det handler om de øjeblikke, hvor der skrives Danmarkshistorie. De afgørende stunder, hvor politisk magt

vindes og tabes. Og det handler om spillet mellem medier og politikere. Hvem bestemmer – og har balancen rykket sig? Der er nok at berette om – og nok af anekdoter og historier til at binde det hele sammen. Og der vil være tid til spørgsmål og debat – også om de helt aktuelle begivenheder på Borgen.

TILMELDING

Tilmelding til SSFs kulturkonsulent Nina Lemcke, nina@syfo.de senest den 16. marts. Efterfølgende modtager man et link til foredraget og en beskrivelse af, hvordan man kan bruge Microsoft Teams. Tilbuddet er gratis. Foredraget varer cirka en time + en halv time, hvor det kan stilles spørgsmål via chat.

SSF

Sydsløvigg Forening (SSF) søger snarest muligt en **bestyrer og amtssekretær på deltid, 32 timer/uge** til Skipperhuset i Tønning.

- Kvalifikationer:**
- Organisationstalent og højt serviceniveau
  - Kontoruddannelse og/eller administrationserfaring
  - Godt kendskab til office-pakken
  - Mundtligt og skriftligt dansk og tysk på modersmålsniveau

- Hovedopgaver:**
- Bestyre og administrere lejrskolen og kulturhuset Skipperhuset, herunder håndtere praktiske opgaver
  - Sekretær for amtsstyrelsen, herunder støtte amtsstyrelsen i tilrettelæggelse og gennemførelse af kulturarrangementer, udflugter m.m.
  - Budget- og regnskabsarbejde
  - Medlemsadministration og samarbejde med Dansk Generalsekretariat
  - Vedligeholdelse af foreningens hjemmeside

- SSF tilbyder:**
- et spændende og alsidigt job med megen kontakt til medlemmer, tillidsfolk og samarbejdspartnere.
  - løn- og arbejdsforhold reguleret efter SSFs overenskomst.

Stillingen indebærer periodevis aften- og weekendarbejde. Man må endvidere forvente, at der sæsonpræget kan forekomme afvigende arbejdstider og tilkaldevagt.

Det forventes, at ansøgere enten bor i lokalområdet eller er villig til at flytte dertil.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til generalsekretær Jens A. Christiansen på tlf. 0171 4755280

Ansøgningen stiles til generalsekretær Jens A. Christiansen, Dansk Generalsekretariat, Norderstr. 76, 24939 Flensborg eller pr. mail til jac@syfo.de **senest den 4. marts 2021.**

Sydsløvigg Forening er det danske mindretals folkelige og kulturelle hovedorganisation. Foreningens formål er at udbrede og pleje det danske sprog, at værne om og fremme dansk og nordisk kultur, at drive folkeligt dansk arbejde i Sydsløvigg samt at varetage mindretallets overordnede interesser.

www.syfo.de

SSW-BYRÅDSGRUPPE

Søger sekretær

SSWs byrådsgruppe i Flensborg søger per 1. maj eller snarest derefter en politisk sekretær m/k/d på deltid til kontorerne på Flensborg rådhus.

- Vi leder efter en dynamisk og fleksibel person (m/k/d), som har lyst til at indgå i SSWs engagerede byrådsgruppe-team, skriver byrådsgruppen.

Man forventer at ansøgere er:

- udadvendt og med en positiv indstilling
- har interesse for og medbringer erfaring med kontorarbejde og bogholderi
- har interesse for og erfaring med politisk arbejde og politisk tæft
- har interesse for og erfaring med sociale medier
- og medbringer gode skriftlige formuleringsevner på tysk og dansk.

Byrådsgruppen tilbyder:

- et godt og spændende arbejdsmiljø som del af SSWs politiske familie
- 15 timers arbejdsuge (plus/ minus)
- betaling efter den kommunale overenskomst TVØD
- samt fleksible arbejdstider efter aftale.

Stillingen er tidsbegrænset til kommunalvalget 2023 med mulighed for forlængelse.

Flere informationer og en detaljeret stillingsbeskrivelse fås hos gruppeformand Susanne Schäfer-Quäck (tlf. 0461-312255) eller forretningsfører Martin Lorenzen (tlf. 0461-14408311). Skriftlig ansøgning med foto stiles til gruppeformand Susanne Schäfer-Quäck på mail: s.sch-qu@online.de **Ansøgningsfristen er den 15. marts.**

FREDERIKSSTAD/ HUSUM

Genoptager gudstjenesterne

I Frederiksstad og Husum genoptager de danske menigheder gudstjenesterne. Søndag den 28. februar er der gudstjeneste i Husum kl. 14 og i Frederiksstad kl. 16. Tilmelding er nødvendig. Man kan tilmelde sig hos undertegnede på 0160 6972 155 eller hehj@kirken.de

Gudstjenesterne vil blive optaget og lagt på menighedernes Facebook-sider, så man også har mulighed for at være med i gudstjenesten hjemmefra.

Henriette Heide-Jørgensen, præst for de danske menigheder i Husum og Frederiksstad

GUDSTJENESTER

2. s. i fasten, 28. februar, Matt. 15, 21-28

Aventoft	aflyst frem til 1.3.
Bredsted	aflyst frem til 1.3.
Dedsbøl	aflyst frem til 1.3.
Egernfælde	aflyst frem til 7.3.
FL Ansgar Kirke	aflyst
FL Helligåndskirken	aflyst
FL Sct. Hans	aflyst
FL Sct. Jørgen	aflyst
Frederiksstad	16
tilmelding på tlf. 0160 6972 155	eller hehj@kirken.de
Garding	aflyst indtil videre
Hanved	aflyst til og med 7.3.
Harreslev	11.30 Böll
Holtenså	aflyst frem til 7.3.
Husum	14
tilmelding på tlf. 0160 6972 155	eller hehj@kirken.de
Lyksborg	10 Mogensen
Læk	aflyst frem til 1.3.
Medelby	aflyst frem til 1.3.
Rendsborg	aflyst
Skovlund	aflyst frem til 1.3.
SL Ansgar	10 Olesen
Store Vi	aflyst frem til 1.3.
Sønder Brarup	11.30 Schmidt
Tarp	28.2. og 7.3. aflyst på hjemmesiden
Tønning	aflyst indtil videre
Valsbølhus	aflyst frem til 1.3.
Vesterland/ Skt. Niels	10.30 dansk/ tysk

UNGE FRAFLYTTERE

Unge fraflyttere kan nu som noget nyt færdiggøre deres skoleforløb på de danske skoler i Sydsløvigg. (Foto: Skoleforeningen)

Kan færdiggøre deres skoleforløb

Unge, der flytter til Danmark, kan færdiggøre deres skoleforløb på de danske skoler i Sydsløvigg. Skoleforeningens styrelse har på sit seneste møde besluttet, at elever, der flytter bopæl til Danmark, mens de har deres skolegang ved en af skoleforeningens skoler, kan fortsætte her, indtil afslutningen af det forløb, de er i, altså grundskole, ESA/ MSA eller studentereksamen. Skoleforeningen reviderer således en beslutning, som blev truffet af tidligere styrelser. Ifølge den slesvig-holstenske skolelov kan hverken Skoleforeningen eller privatskoler modtage tilskud for elever, der har deres bopæl uden for Slesvig-Holsten. Derfor har man indtil nu afvist at lade elever

fortsætte deres skolegang i Sydsløvigg, efter at de er flyttet til Danmark. Skoleforeningens styrelse besluttede også, at der i særlige tilfælde vil kunne dispenseres fra, at eleven kun kan færdiggøre det forløb, han eller hun er i gang med. Antallet af elever/ familier, der har haft et ønske om fortsat skolegang i Sydsløvigg, har i mange år været stabilt omkring de fem. Antallet af forespørgsler har dog i takt med dalende boligpriser og andre jobmuligheder i Danmark været jævnt stigende, så det pt. skønsvist ligger nærmere de ti.

DSfs

DIRSCHAUER MDL

Kontrollen statt Ausgangsverbot

Christian Dirschauer hält die eingeleitete nächtliche Ausgangssperre in Flensburg für wirkungslos.

Statt Symbolpolitik müssten tagsüber verschärfte Kontrollen stattfinden, so der Flensburger Landtagsabgeordnete des SSW.

Das von Ministerpräsident Günther verkündete Ausgangsverbot in Flensburg kommentiert der flensburger SSW-Landtagsabgeordnete Christian Dirschauer so:

Dass die Situation in Flensburg sich derzeit sehr ernst gestaltet, ist unstrittig. Wir müssen jetzt alle Möglichkeiten in Betracht ziehen, um zu verhindern, dass eine dritte Corona-Welle über das Land rollt.

Dass in Flensburg Handlungsbedarf besteht, ist offensichtlich. Gleichwohl dürfen wir nicht das Augenmaß dafür verlieren, welche Maßnahmen sinnvoll und effektiv zur Eindämmung des Infektionsgeschehens beitragen, und welche eher Symbolpolitik sind. Wir reden hier immerhin über Grundrechtseinschränkungen.

Ein nächtliches Ausgangsverbot erscheint mir zumindest zweifelhaft. Wieviele Menschen gehen denn mitten im Winter nach 21 Uhr noch auf die Straße? Und wohin, wo doch alles geschlossen hat? Und wer soll die nächtliche Ausgangssperre kontrollieren, wenn es selbst tagsüber nicht gelingt, Maskenpflicht und überfüllte Supermärkte zu kontrollieren? Statt symbolpolitischer Maßnahmen brauchen wir bessere Kontrollen der vorhandenen und nachweislich effektiven Maßnahmen. Sonst verlieren die Menschen nämlich langsam den Glauben an das politische Handeln. Und es würde wirklich helfen, wenn

SSW MdL Christian Dirschauer ist für mehr Augenmaß und gegen Symbolpolitik. (Foto: SSW)

die Jamaika-Koalition wieder anfangen würde, an einem Strang zu ziehen. Während die FDP Öffnungsdebatten forciert und Die Grünen auf die Vollbremse treten, sprintet der Ministerpräsident durch die Medien und kritisiert Beschlüsse aus der MPK mit der Kanzlerin, die er selbst mitgetroffen hat. So trivial es klingen mag: Politik muss jetzt der Fels in der Brandung sein. Das bedeutet auch, unangenehme Entscheidungen zu treffen. Das verstehen die Menschen dann auch und tragen die Bürde mit. Aber bitte: Keine Symbolpolitik.

GRÆNSEOVERGANGE

Skærpede forholdsregler

På grund af de høje coronavirus-incidensniveauer i Flensborg-området har den danske justitsminister besluttet at skærpe grænsekontrollen ved den tysk-danske grænse indtil videre.

Resultatet er, at politiet lukker nogle grænseovergange og intensiverer kontrollen væsentligt på de åbne overgange. Siden midnat den 20. februar er kun disse fire grænseovergange åbne døgnet rundt:

- Frøslev-Ellund (motorvejen),
- Kruså-Kobbermølle,
- Padborg-Harreslev/ Harrislee og
- Sæd-Sønderløgum/ Süderløgum.

BEGRÆNSET

- Pebersmark holder åbent 10-18. Derudover åbent for akkrediterede landmænd.
- Skomagerhus/ Schusterkate åbent 10-18 for fodgængere.
- Padborg banegård - første togstation for internationale tog i Danmark - åbent.
- Tønder banegård - første banegård for regionaltog i Danmark - åbent.
- Havneby på Rømø - færgetrafik - åbent.

LUKKET

Siden midnat den 20. februar har politiet lukket følgende grænseovergange:

- Siltoft
- Bettenæs (åbent for akkrediterede landmænd)
- Rudbøl/ Rosenkranz
- Møllehus/ Aventoft
- Vindtved/ Ellhöft
- Beierskro/ Beyersweg (åbent for akkrediterede landmænd)
- Bøgelhus/ Bøgelhuus
- Sofiedal (åbent for akkrediterede landmænd)
- Vilmkær/ Wilmkjær (åbent for akkrediterede landmænd og beboere)
- Haraldsdalsvej/ Feldmark
- Rønsdam/ Niehuus
- Madeskov/ Teichweg

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred.
Jørgen Møllekær

Redaktion:
Rasmus Meyer,
Bernd Engelbrecht

Dansk Generalsekretariat,
Nøregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122
Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

SKOLEFORENINGEN

Mindst 4 mill. euro ekstra til dagtilbud

For første gang i Skoleforeningens historie får omkring 1000 danske børn fra oplandskommunerne en reel ligestilling med børnene i flertalsbefolkningen.

Skoleforeningens dagtilbudskontor har i de forgangne måneder rejst Sydslesvig rundt for at lave nye finansieringsaftaler med de 35 kommuner, der har danske dagtilbud. Baggrunden er, at Slesvig-Holsten har fået en ny lovgivning på dagtilbudsområdet (Kita-Gesetz), som også nyordner finansieringen.

56 TILBUD

Skoleforeningens 56 dagtilbud ligger fordelt på 35 kommuner i Sydslesvig. De børn, der går i disse dagtilbud, kommer dog fra langt flere kommuner, fordi for eksempel børnene i Tarp også kommer fra kommunerne Oversø eller Eggebæk. Denne spredning har i mange år været en stor udfordring for Skoleforeningen, fordi ikke alle oplandskommuner (de kommuner, der sender børn i et dagtilbud i en anden kommune) har været lige gode til at give tilskud. Den nye dagtilbudslov (Kita-Gesetz) ordner tilskud til dagtilbudsområdet på en helt ny måde. Fra 2025 får Skoleforeningen direkte tilskud via amterne for det arbejde, der udføres. Men i en overgangsfase på tre år udbetaler delstaten et fast beløb pr. barn via kredsene til alle de kommuner, hvor der er dagtilbud.

AFTALER

Dagtilbudschef Petra von Oettingen og kontorleder Marianne Rauten-

strauch har derfor rejst Sydslesvig rundt for at lave finansieringsaftaler med de 35 kommuner, hvor der lig-

ger institutioner. Formålet var at sikre, at de danske dagtilbud får deres andel af delstatens finansiering. - Det var et intensivt forløb, men det var også et godt forløb. Takket være en klar udmelding fra socialministeriet omkring finansieringen af de danske dagtilbud og med stor opbakning fra SSWs kommunalpolitikere, som vi har været i dialog med igennem forløbet, er det lykkedes os at få øget vores tilskud markant. Det er første gang i Skoleforeningens historie, at omkring 1000 danske børn fra oplandskommunerne får en reel ligestilling med børnene i flertalsbefolkningen, siger Petra von Oettingen.

4-5 MILL. EURO

Hun regner med, at tilskuddet bliver øget med mellem fire og fem millioner euro.

- Der er jo tale om en underskuds-dækning og vi har ikke forhandlet færdig med alle kommuner, så det er et cirka-tal på nuværende tidspunkt, siger hun.

I alt stiger delstatens andel af finansieringen på dagtilbudsområdet fra cirka 19 millioner i 2019 til cirka 23

Petra von Oettingen fra Skoleforeningens dagtilbudskontor: - Det er første gang i Skoleforeningens historie, at omkring 1000 danske børn fra oplandskommunerne får en reel ligestilling med børnene i flertalsbefolkningen. (Foto: Skoleforeningen)

millioner i 2021. Den nye lovgivning på dagtilbudsområdet sørger dog ikke kun for flere penge til alle dagtilbud i delstaten, den stiller også flere krav, som koster penge. - Der stilles både pædagogiske og administrative krav. Måden vi dokumenterer og budgetterer vores arbejde på skal laves om og bliver mere detaljeret i fremtiden, så der er stigende krav til digitalisering og regnskabsføring, siger Petra von Oettingen.

KRAV

- Desuden skærpes krav til bygninger, vedligeholdelse og brandsikring. På det pædagogiske område betyder den nye lovgivning, at Skoleforeningens pædagogmedhjælpere skal videreuddannes. Dagtilbudskontoret har sammen med UC Syd tilrettelagt et uddannelsesforløb, som medhjælperne skal igennem. »Kita-loven kræver også andet og nyt inventar, og der stilles nu også krav i forhold til digitale værktøjer til den pædagogiske hverdag sammen med børnene, noget der hænger godt sammen med Skoleforeningens egen digitaliseringsstrategi.

- Derfor er vi tilfredse med det resultat, vi har opnået, men der kan heller ikke herske tvivl om, at det er en tilskudsforhøjelse, som er nødvendig og retfærdig, siger Petra von Oettingen.

DSfS

DANSK KIRKE I SYDSLESVIG - KIRKESIDEN

Hvad er sjælesorg?

Sjælesorg kalder man den samtaleform, som præster tilbyder.

Man kan altid henvende sig til præsten og bede om en samtale om, hvad der måtte ligge på sinde og hjerte, og emnerne for en samtale behøver ikke direkte at have noget med ens tro at gøre.

Oftentimes handler det også om mere almindelige eksistentielle temaer – når livet er svært, angsten for døden, de svære nære relationer, usikkerhed, mindreværd, skyld og skam og så meget andet; almen menneskelige temaer, som hører til det at være menneske og som man ikke behøver en særlig uddannelse for at kunne indgå i samtale om. Vi lever nemlig i en tid, hvor vi bliver mere og mere vænnet til, at psykologer og psykoterapeuter er dem, der varetager denne eksistentielle samtale, og at det kræver en særlig uddannelse at kunne varetage denne samtale, også når det er 'helt almindelige' eksistentielle problemstillinger og spørgsmål, der hører til det helt almindeligt menneskelige.

Det er desværre en uheldig tendens, der i stedet for at duelliggøre os til almenmenneskeligt at hjælpe hinanden, når livet gør ondt, har en tendens til at professionalisere helt almindelige – dog svære – livstemaer. Det hører med til at være menneske, at livet kan være tungt og svært!

SAMMENLIGNE

I det følgende vil jeg prøve at udfolde mere, hvad der karakteriserer sjælesorg, i min optik, og jeg vil gøre det ved at sammenligne sjælesorg med psykoterapi, som er det håndværk psykologen, psykiateren og psykoterapeuten benytter sig af.

Hvilke ligheder og hvilke forskelle er der mellem de to samtaleformer. Jeg har været præst i snart 30 år; de 9 af dem, har jeg været præst i psykiatrien.

Ved siden af det er jeg uddannet psykoanalytiker og har haft en lille privat praksis igennem de sidste 17 år. Så mine to fag, præst og psykoanalytiker, har givet en del anledning

til gennem årene at reflektere over ligheder og forskelle mellem de to former for samtale.

Den helt fundamentale forskel mellem de to er, at psykoterapi er en videnskabeligt baseret psykologisk behandlingsmetode. Der er faste rammer om terapien – man mødes på bestemte tidspunkter i et bestemt tidsrum til en aftalt pris. Sjælesorg er ikke en behandlingsmetode, og samtalerne er ikke regulerede på samme måde som den terapeutiske samtale er.

BÅRET AF TRO

Sjælesorg er en samtale mellem to mennesker, hvor den ene søger hjælp og den anden tilbyder hjælp, med et bestemt fortegn. Det er nemlig en anden forskel mellem sjælesorg og psykoterapi, at der i sjælesorg er en bestemt forståelseshorisont.

Psykologen/ terapeuten inddrager ikke sig selv og egne holdninger men forholder sig neutralt. Det gælder ikke sjælesorgen, her er man jo netop kaldet på som et kristent menneske, altså med en bestemt forståelseshorisont for det at være menneske. I sjælesorgen er det den bibelske forståelse af mennesket, der så at sige er styrepinden for alt, hvad der sker i sjælesorgen hvad enten der er tale om livshjælp eller troshjælp.

To vigtige forskelle findes i det grundlæggende syn på mennesket og synet på ondskab: Mennesket er en synder men er trods synden omfattet af Guds kærlighed.

Det indeholder samtidig en erkendelse af menneskelig ondskab, der ikke kan behandles væk eller analyseres væk, men som kun kan tilgives. I psykoterapi vil man tale om det onde som den måde, hvorpå man handsker sin sjælelige smerte.

Og i megen psykoterapi, der hviler på humanistisk livsforståelse, vil man betragte aggression/ondskab som sekundære følelser, der opstår som resultat af psykisk smerte (som Kain, der led under misundelsens smerte og slog Abel ihjel). I udgangspunktet er men-

Pastor Henriette Heide-Jørgensen. (Foto: Lars Salomonsen)

nesket godt, og ondskab opstår som følge af dårlige forhold – forenklet og forsimplet sagt!

DEN DEPRIMEREDE

At være deprimeret (til forskel fra at have en egentlig klinisk depression) er en psykisk lidelse, der kræver behandling, men den ledsages ofte af en række eksistentielle spørgsmål og overvejelser, der tager farve af det depressive mørke, men også hører til det at være menneske. Det depressive kendetegn er (ikke alle behøver at være til stede på en gang): sænket stemningsleje, nedsat lyst, træthed, mørke tanker,

håbløshed, selvfølelsen daler, selvbekymringer, skyldfølelse, tanker om døden, selvmordstanker. Tanker og overvejelser, som jeg tror, at de fleste mennesker kender om ikke andet så glimtvis.

Det, der adskiller det almindelige fra det deprimerede, er omfanget og intensiteten. Så der er brug for behandling; ofte er medicinsk behandling en god hjælp, men også psykoterapeutiske samtaler kan være en hjælp. Psykoterapeuten vil oftest tale på det psykologiske plan, fx sammen med klienten undersøge, hvordan opvækstbetingelserne har været, og hvordan de har påvirket synet på sig selv og synet på omverdenen, under-

soge hvad det er for tankemønstre og følelser, der fylder i klienten.

TROSNIIVEAU

Som præst vil man derimod ofte møde sin samtalepartner på et eksistentielt trosniveau. Sjælesorgeriske samtaler med den deprimerede kan handle om at holde ud at tro med håb mod håb. At mørke tider hører med til menneskelivet – det er som hjorten, der skriger efter det levende vand, eller salmisten der fortvivlet udbryder 'min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?' eller som profeten Jonas, der sidder i hvalens bug i havdybet og kalder på en Gud, der tilsyneladende er blevet væk.

Samtalen kan handle om at anerkende, at trosmørke og følelser af gudsforladthed er en del af troens væsen. Det kan være samtaler om, at helvede ikke er en lokalitet men tilstand, hvorfra man må hentes ud af den Kristus, der nedstiger til dødsriget og henter de døde, de sjælsdøde op, til fornyet liv og fornyet håb.

Det er to forskellige måder at tale om det samme på – den psykologiske samtaleform benytter sig af den psykologiske forståelseshorisont, det psykologiske sprog og teoretisk dannelse, mens præsten benytter sig den bibelske symbolverden og dens store fortællinger om evigt menneskelige temaer og menneskers liv med den guddommelige virkelighed.

For mig at se er det ikke et enten eller, men de to former kan tilsammen udvide og fordybe hjælpen til den, der har hjælp behov. Men det er klart, at møder man mennesker i sjælesorg, der viser tydelige tegn på depression, eller anden psykisk lidelse, så skal man sende folk videre i behandling, men det udelukker jo ikke, at man godt kan tale med dem også. Det er ikke et enten eller.

Henriette Heide-Jørgensen, ny præst i Husum-Frederiksstad, cand. theol., Ph.D., dr. i psykoanalytiske studier